

ความสำคัญของเรื่องในการศึกษาและสภาพของไต้หวัน

สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ถือกำเนิดเมื่อ พ.ศ. 2510 โดยประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย, มาเลเซีย, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งองค์การนี้ ได้แก่ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ภายในกลุ่มประเทศ โดยที่ในระยะแรกเริ่มของการจัดตั้งองค์การคือช่วงปี 2510-2515 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีอยู่กัน เป็นการร่วมมือในระดับรัฐบาลเท่านั้น แต่หลังจากปี พ.ศ. 2518 แล้ว ได้มีการส่งเสริมสมาคมเอกชน เช่น สมาคมอุตสาหกรรม สมาคมการค้า สมาคมธนาคารที่มีอยู่แล้วในแต่ละประเทศ เข้าไปมีบทบาทในการร่วมมือกันทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาค เป็นต้น ซึ่งได้นับว่าเป็นความก้าวหน้าอีกทางหนึ่งของสมาคมอาเซียน ในลักษณะประชาชนกับประชาชน

ความเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศนี้มีอัตราเฉลี่ยประมาณปีละ 6-7%¹ สถิติดังกล่าวนี้ได้นำไปเกิดประเด็นที่น่าสนใจว่า เพราะเหตุใดกลุ่มประเทศอาเซียนจึงเป็นกลุ่มที่มีความเติบโตทางเศรษฐกิจสูง ในขณะที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำโดยทั่วไป และเป็นไปได้อย่างไรว่าสาเหตุหนึ่งของความสำเร็จทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นมาจากภาคเอกชนเข้าไปมีบทบาทในการร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ เพราะถ้าหากพิจารณาความสำเร็จจากความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของภาครัฐบาล เช่น โครงการอุตสาหกรรมอาเซียนแล้ว จะพบได้ว่ามีเพียงสองโครงการของประเทศอินโดนีเซีย และ มาเลเซียต่างก็ผลิตอยู่เร็วเท่านั้นที่ประสบความสำเร็จ จากแนวความคิดข้างต้นนั้น สามารถนำมาสู่สมมุติฐานต่อไปอีกว่าความสำเร็จระหว่างภาคเอกชนเหล่านี้ทำกันอยู่ของอาเซียนนี้ค่อนข้างจะสัมพันธ์กับความสำเร็จแล้วเข้าไปได้หรือไม่ที่จะส่งผลให้การขยายตัวของความร่วมมือไปสู่ความร่วมมือในแขนงอื่น ๆ

¹ดูรายละเอียดเพิ่มเติมจาก United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, สรุปรายงานเศรษฐกิจ ปี 2525 , หน้า 4

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้ทราบว่า ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน คือ ภาคอุตสาหกรรมในระดับองค์การส่วนภูมิภาค จะก่อให้เกิดการขยายตัวของความร่วมมือไปสู่ความร่วมมือในแขนงอื่น ๆ ของภาคเอกชนหรือไม่

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษานั้น เน้นศึกษาในกรณี โครงสร้าง และความสำเร็จ และโครงการของผลงาน รวมทั้งอุปสรรคและปัญหาของความร่วมมือที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ ภาคการอุตสาหกรรมและมีการขยายความร่วมมือหรือไม่ หรือเป็นเพียงเข้าไปประสานประโยชน์ใน ข้าราชการเท่านั้น โดยที่การศึกษาจะไม่เน้นความร่วมมือทางด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านข้อมูล

การดำเนินการศึกษาวิจัย

วิธีการศึกษา วิธีการศึกษานั้น เป็นการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และการอธิบายจากข้อมูลทั้งที่เป็นปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) สาเหตุที่ให้ข้อมูลปฐมภูมิ คือ เรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องปัจจุบันและข้อมูลต่าง ๆ ส่วนใหญ่ยังไม่มีรวบรวมและวิเคราะห์ไว้แต่ประการใด สำหรับข้อมูลทุติยภูมินั้น จำเป็นจะต้องใช้ใบแจ้งของการให้แนวคิด

วิธีการรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูลนั้น ใช้วิธีสำรวจ และรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ สภาคมอุตสาหกรรมไทย หอการค้าไทย และฝ่ายวิชาการธนาคารกสิกรไทย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลเหล่านี้ล้วนแต่เป็นข้อมูลปฐมภูมิทั้งสิ้น อาทิ เช่น บทสรุปรายงานการประชุม รายงานการประชุมถึงความคืบหน้าของการดำเนินงานของโครงการแต่ละอย่าง นอกจากนี้ ข้อมูลยังได้มาจากการสัมภาษณ์ จากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง อาทิ เช่น เลขาธิการของหอการค้า และอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Chamber of Commerce and Industry) เป็นต้น ในด้านข้อมูลทุติยภูมินั้น เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งสมุดต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง และข้อมูลที่มีลักษณะที่ให้แนว

ความคิดต่าง ๆ เช่น เนื้อหาสาระแห่งทฤษฎี หรือคำจำกัดความศัพท์ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ใน การศึกษา

สมมุติฐานของการศึกษา

สมมุติฐานของการศึกษา ได้แก่ ความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรม ภาคเอกชน อาเซียน ระดับองค์การส่วนภูมิภาค มีผลส่งเสริมให้เกิดผลต่อเนื่องของความร่วมมือ (Spill Over Effect) ในแขนงอื่นของภาคเอกชนในระดับเดียวกัน

ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยนี้ นำเอาทฤษฎีและแนวความคิดทางด้าน ภารกิจนิยม ในทาง การบูรณาการ (The concept of Functionalism in the integration Theory) มาเป็นเครื่องมือช่วยในการศึกษา สำหรับในด้านการนำเสนอ นั้น จะแยกประเด็นการนำเสนอ เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกัน กล่าวคือ กลุ่มแรกนั้นจะเป็นกลุ่มทฤษฎีและคำนิยามที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดของทฤษฎีการบูรณาการ (Integration Theory) นี้ ได้มีการ นำเสนอกันขึ้นมาตั้งแต่ปลายสงครามโลกครั้งที่สอง แต่อย่างไรก็ตามในขณะนั้น แนวความคิด ดังกล่าวไม่ได้รับความสนใจจากผู้ศึกษาค้นคว้า และนักวิชาการต่าง ๆ เท่าใดนัก ปรากฏ กระทั่ง เมื่อมีการรวมตัวกันขึ้นมีกลุ่มตลาดรวมยุโรป (European Economic Community : EEC) นอกจากนั้น การรวมตัวกันของกลุ่มตลาดรวมนี้ เป็นไปอย่างแยกแยะและดำเนินไป อย่างใดผล ด้วยเหตุนี้เอง บรรดานักวิชาการจึงได้พากันหันมาให้ความสนใจศึกษาทฤษฎีดังกล่าวนี้กันมากขึ้น ในขณะเดียวกันประเทศต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาคต่างก็เล็งเห็นถึงผลประโยชน์ แห่งความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจของกลุ่มตลาดรวมยุโรป และบังเกิดแรงจูงใจให้จัดตั้ง องค์การระหว่างประเทศตามภูมิภาคต่าง ๆ ขึ้น แต่เนื่องเหตุผลของความแตกต่าง บางประการ อันเป็นข้อจำกัดของแต่ละองค์การนั้นเอง จึงทำให้องค์การเหล่านั้นไม่สามารถ เลียนแบบอย่างของกลุ่มตลาดรวมมาทั้งหมดได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีการปรับเปลี่ยนลักษณะองค์การ ให้เหมาะสมกับสภาพของความแตกต่างในแต่ละภูมิภาค

สมาคมอาเซียนก็เป็นการรวมกลุ่มของประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายของการรวมตัวกันเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกัน ภายในภูมิภาค โดยมีได้เน้น

ถึงการพัฒนาทางการเมืองแต่อย่างใด จากการศึกษาที่มีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับสมาคม
อาเซียนดังกล่าวจึงได้มีการนำแนวความคิดทางด้านภารกิจนิยม (Functionalism)
มาใช้ในการศึกษา อย่างไรก็ตาม การที่กล่าวถึงแนวความคิดทางด้านภารกิจนิยมนั้น โดย
ปกติแล้วมักจะต้องการกล่าวถึงทฤษฎีการบูรณาการ (Integration) ก่อน ทั้งนี้เนื่อง
จากแนวความคิดภารกิจนิยมนั้น เป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในเนื้อหาของทฤษฎีการบูรณาการดังกล่าว
แนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

ดังที่กล่าวไว้แล้วว่าทฤษฎีการบูรณาการ " คมึ้นมาช้านานแล้ว แต่เพิ่งจะเป็นที่นา
สนใจของนักวิชาการ เนื่องจากสภาวะที่ค่อนข้างจะประสบความสำเร็จของกลุ่มตลาดรวม
และเนื่องจากวิทยาวิเทศที่ใหม่ จะใช้กรอบแนวความคิดส่วนที่เียงจากทฤษฎี จึงมีการนำเสนอ
สาระสำคัญของทฤษฎีนี้คือ ลักษณะสำคัญของการรวมกลุ่มนั้น อาจจะกล่าวได้ว่า เป็นความ
พยายามกระชับความสัมพันธ์ให้มีความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ในระหว่างรัฐต่อรัฐ หรือในระหว่าง
กลุ่มประชาชนที่อาศัยอยู่ในแต่ละรัฐ อย่างไรก็ตาม นักวิชาการซึ่งทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ
ทฤษฎีนี้ ได้เสนอข้อสรุปสำคัญอันจะนำไปสู่สภาวะของการรวมกลุ่มประเทศดังกล่าว แนวทาง
เหล่านั้น แบ่งออกได้เป็น 3 แนวทางด้วยกันคือ แนวทางสหพันธนิยม (Federalism)
แนวทางการสื่อสารและคมนาคม และ แนวทางภารกิจนิยม (Functionalism)² ซึ่งจะ
ได้นำเสนอโดยสรุปลักษณะสำคัญต่อไป

1. แนวทางสหพันธนิยม (Federalism) แนวทางสหพันธนิยมนั้นสนใจการ
บูรณาการของรัฐ โดยวิธีการในแง่ของกฎหมาย ทั้งนี้โดยนักวิชาการแนวทางสหพันธนิยมนั้น
มีความเชื่อว่า การจัดตั้งประชาคมทางการเมือง โดยมีประเทศต่าง ๆ มาอยู่ร่วมกันนั้น
ควรจะทำภายใต้กฎข้อบังคับทางคานกฎหมายอย่างเด่นชัด และแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การกำหนดคัวบทกฎหมายออกมาในรูปของรัฐธรรมนูญ ที่ใช้ในการปกครองประชาคมดังกล่าว
หรือโดยนัยสรุปแล้ว นักวิชาการแนวสหพันธนิยมเชื่อว่า การรวมกลุ่มประเทศนั้น ควรจะเริ่ม

² ศึกษาเพิ่มเติมจาก เอกสารการสอบคู่ควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
หน่วยที่ 1-7, สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (กรุงเทพฯ : พิสูจน์อักษร,
2527), หน้า 79-81.

จากการรวมตัวระหว่างประเทศต่าง ๆ อย่างเห็นทางการเสียก่อน เมื่อกระทำการรวมตัวกันอย่างเป็นทางการได้แล้ว บรรดาประเทศนั้นแต่ละประเทศที่เข้าร่วมตัวกันนั้นต่างก็จะปรับตัวเข้าหากันได้เอง แต่อย่างไรก็ตาม นักวิชาการทางแวนั้น ต่างก็หาข้อครหาถึงปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของแนวทางดังกล่าวนี้ กล่าวคือ การรวมประเทศหรือการรวมกลุ่มกันในลักษณะนี้ ไม่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกประเทศ ลักษณะของสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสำเร็จในการรวมกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ การที่ภาษา วัฒนธรรมร่วมกัน ตลอดจนการมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เอื้ออำนวยต่อการรวมกลุ่ม เช่น การมีพรมแดนติดต่อกัน เป็นต้น

2. แนวทางการสื่อสารและคมนาคม แนวทางการสื่อสารและคมนาคม จัดเป็นแนวทางประการที่สอง อาจจะกล่าวได้ว่าลักษณะที่สืบเนื่องมาจาก การเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศซึ่งมีความรู้สึกเป็นไมตรีกันอย่างแนบแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สัมพันธไมตรีในการติดต่อระหว่างประเทศหรือกลุ่มต่าง ๆ ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ โดยหากการติดต่อระหว่างทั้ง 2 ประเทศ หรือระหว่างกลุ่มประเทศที่มากเพียงพอ ความสำเร็จในการรวมตัวก็จะเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นแล้วการที่ประการสำคัญของระดับความสัมพันธ์ หรือมิตรไมตรีระหว่างประเทศดังกล่าวจะได้แก่ ความสำเร็จของการติดต่อระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม นักวิชาการผู้ซึ่งหาการศึกษาในแนวทางดังกล่าวนี้ ต่างก็มีใคร่ประสงค์อย่างแน่ชัดว่าควรให้การบูรณาการควรวีโรได้ ทั้งนี้โดยเพียงแต่ชี้ให้เห็นว่า ทัศนะของตัวละครของความดีในการติดต่อระหว่างประเทศ อาทิ เช่น การติดต่อโดย ทางการค้า ทางโทรคมนาคม การแลกเปลี่ยนนักศึกษา ฯลฯ นั้น จะช่วยให้เห็นถึงระดับการรวมกลุ่มระหว่างประเทศได้เท่านั้น

3. แนวทางการกิจนิยม (Functionalism) นอกจากการบูรณาการสองแนวทางดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีผู้นำการศึกษาและเสนอแนวความคิดตามการบูรณาการแบบอื่น ๆ ได้แก่ แนวทางการกิจนิยม หากจะนำมาศึกษาเปรียบเทียบกับแนวทางอื่น ๆ ดังกล่าวมาแล้ว สามารถสรุปได้ว่า การกิจนิยมนั้นได้รับความสนใจจากนักวิชาการที่โดยทั่วไปมากกว่าสองแบบแรก ที่กล่าวถึงซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่า แนวทางการกิจนิยมนี้สามารถอธิบายปรากฏการณ์การบูรณาการได้ดีกว่าแบบอื่น ๆ นั่นเอง แนวความคิดการกิจนิยมนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดด้วยกันคือ แนวความคิดการกิจนิยมเต็ม และการกิจนิยมแบบโท (Non-Functionalism) นักการกิจนิยมในแนวความคิดการกิจนิยมเต็มนั้นมีความเชื่อ

ว่าการบูรณาการจะสามารถเกิดขึ้นและพัฒนาไปได้นี้จะต้องมีการดำเนินการร่วมกันโดยกิจกรรมที่มีเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจ , วัฒนธรรม , สังคม , หรือวิทยาศาสตร์เป็นต้น

สาเหตุที่องค์กรนั้น ๆ ไม่ควรเป็นองค์กรทางด้านการเมืองเพราะ การเป็น องค์กรทางด้านการเมืองนั้นจะเป็นอันตรายต่ออธิปไตยของประเทศสมาชิก ดังนั้นเมื่อรัฐบาลของประเทศสมาชิกได้พิจารณาเห็นว่าสถาบันทางการเมืองหรือองค์กรดังกล่าวเป็นอันตรายต่ออธิปไตยของรัฐ-ชาติของตนก็ย่อมทำการต่อต้าน จนในที่สุดองค์กรจะประสบกับความชั่งงั้นและล้มเลิกไป นอกจากองค์กรทางด้านภารกิจอื่นจะไม่เกี่ยวข้องกับทางการเมืองแล้ว นักภารกิจนิยมยังได้เสนออีกว่า องค์กรหรือหน่วยงานที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน และเริ่มด้วยการเป็นองค์กรเล็ก ๆ ก่อน ทั้งนี้เพราะการที่ตนเององค์กรที่ขอบเขตงานในลักษณะแคบ (narrow - in - scope functional Organization) ย่อมจะเป็นไปได้ง่ายกว่าการพัฒนาองค์กรหรือสถาบันที่มีขนาดใหญ่ต่อไป

นอกจากแนวความคิดภารกิจนิยมเต็มแล้ว ได้มีการเสนอแนวความคิดภารกิจนิยมแนวใหม่ (Neo - Functionlism) โดยนักภารกิจนิยมแนวใหม่คือ เอิร์นส ฮาส (Ernst Haas) ซึ่งได้ศึกษาการดำเนินงานของประชาคมด้านหินและเหล็กยุโรป และได้สรุปว่าแก่นแท้ของภารกิจนิยมคือการตัดสินใจทางเศรษฐกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้นย่อมมีความหมายมากกว่าการตัดสินใจทางการเมือง เพราะการดำเนินการร่วมกันโดยมุ่งสวัสดิการทางเศรษฐกิจนั้นจะนำไปสู่การจัดตั้งระบบระหว่างประเทศที่ให้อำนาจเหนือแต่ละชาติในที่สุด ทั้งนี้ไม่ว่าแต่ละชาติจะปรารถนาหรือไม่ก็ตาม ผลจะต้องออกมาในรูปแบบนี้ ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ มีความสำคัญมากกว่าการผูกพันทางอุดมการณ์ และต่อพันธะทางเศรษฐกิจที่ขยายข้ามขอบเขตของรัฐ ซึ่งจะขยายตัวไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ อีก ดังจะเห็นได้ว่าเดิมความร่วมมือในด้านถ่านหินและเหล็กได้ขยายตัวมาสู่ความร่วมมือเกี่ยวกับภาษีศุลกากร เงิน โยนโยบายการเงิน กลุ่มธุรกิจและสภายุโรป เป็นต้น หากปล่อยให้มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ ศูนย์หรือองค์กรต่าง ๆ ที่รับผิดชอบกิจกรรมหรือภารกิจเหล่านี้จะมีอำนาจมากขึ้น ความภักดีของชนในแต่ละชาติจะหันเหไปสู่สถาบันเหนือชาติ ที่รับผิดชอบภารกิจเหล่านี้ และเมื่อมีการรวมกลุ่มทางการเมืองเกิดขึ้น ความภักดีของชนก็จะแปรไปสู่กลุ่ม หรือองค์กรระดับเหนือชาติซึ่งเข้ามาแทนที่รัฐในที่สุด

สำหรับในการศึกษาได้นำเอาแนวความคิดทางด้านภารกิจนิยมของนักภารกิจนิยม และนักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์มาเสนอไว้เพื่อเป็นกรอบแนวความคิดของการศึกษาต่อไปนี้

นักภารกิจนิยมคนสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มแนวทางภารกิจนิยมได้แก่ เดวิด มิทรานี (David Mitrany) มิทรานีได้เสนอแนวความคิดนี้เมื่อปลายสงครามโลกครั้งที่สองว่า "สงครามโลกนั้น ได้ทำให้เกิดความต้องการระบบระหว่างประเทศอันใหม่ เพื่อทดแทนระบบเก่า ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากระบบระหว่างประเทศแบบเก่าที่คล่องประสับกับปัญหาจากหลังของ ชาตินิยมและลัทธิอุดมการณ์ซึ่งแตกต่างกัน ปัญหาต่าง ๆ เช่นนี้ แม้จะมีการสร้างสหพันธขึ้นมา ได้มากมายก็ตาม ก็หาได้ขจัดปัญหาดังกล่าวไม่ได้เลย ดังนั้น เพื่อเป็นการหาทางแก้ปัญหาของโลก ให้เป็นไปอย่างสัมฤทธิ์ผลนักภารกิจนิยมผู้ริเริ่ม จึงได้เสนอแนวทางภารกิจขึ้น โดยชี้ให้เห็นว่า การร่วมมือเพื่อการบูรณาการในเบื้องต้นนั้นจะเป็นการร่วมมือกันในระดับหน่วยงานย่อย อันใดอันหนึ่งก่อน ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการที่กว้างขวางอย่างระหว่างรัฐ ตัวอย่างเช่น การร่วมมือทางด้านการศึกษา ฯลฯ องค์การที่มีความร่วมมือกันนี้จะเป็้องค์การที่ใหม่เป้าหมายทางการเมืองตั้งอยู่ในกรณีของแนวทางสหพันธนิยม หลังจากนั้นหากองค์การเฉพาะกิจดังกล่าวประสบความสำเร็จก็จะนำไปแต่ละชาติเขามารวมมือกันใกล้ยิ่งขึ้น โดยอาจจะมีการร่วมมือในกิจการเฉพาะด้านอื่น ๆ ตลอดจนถึงไป" และต่อมาหากรัฐบาลของแ่งแต่ละประเทศมากขึ้นแล้ว ก็มีส่วนทำให้เกิดความร่วมมือกันทางด้านการเมืองในภายหลัง³

นอกจากนี้ ยังได้มีความเชี่ยวชาญทางด้านทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ได้เสนอทัศนะเกี่ยวกับทฤษฎีดังกล่าวไว้ไว้มากมายด้วยกัน อาทิ เช่น

³ กางจาก Charles A. Duffy and werner J. Feld " wheather Regional Tntigration, " in Compatative Regional System (New York: Pergamon Press Inc., 1980) ,pp. 500-501.

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอีกท่านหนึ่งคือ ธีโอดอร์ เอ. คูลอมบิส ก็ได้กล่าวถึงแนวความคิดทางด้านผลต่อเนื่องของความร่วมมือภายใต้แนวทางภารกิจนิยมเอาไว้ คือ "ถ้ามีการร่วมมือกันเพื่อกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในระหว่างประเทศ และความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวนี้ ประสบความสำเร็จแล้ว จะก่อให้เกิดผลต่อเนื่องของความร่วมมือขึ้น ตัวอย่างเช่น กรณีของความร่วมมือทางด้านการผลิตกาสิโน และเหล็กกล้า ได้มีการร่วมมือกันจนสำเร็จในระดับหนึ่งแล้ว ให้นำเอาขอบเขตของรัฐเข้าไปรวมในชายงานควย อาทิ เช่น ให้เข้าร่วมดำเนินงานทางด้านการศึกษา ร่วมมือในการควบคุมภาวะมลพิษ (Pollution Control) เป็นต้น⁴

นอกจากนี้ คูลอมบิส ยังได้ยกตัวอย่างไปจนถึงผลต่อเนื่องของความร่วมมือของภาคเอกชนไว้เช่นเดียวกัน ตัวอย่างดังกล่าวได้แก่ ตัวอย่างของกรรณิธานขายของเล็ก ๆ น้อย ๆ (drug store) บางแห่งในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้ทำการค้าจนประสบความสำเร็จแล้ว จึงได้ขยายขอบข่ายของกิจการให้เพิ่มมากขึ้นเป็นกิจการค้าขนาดใหญ่ ร้านซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นต้น

สำหรับในทัศนะของ เจมส์ เอ. คาปอราโซ (James A. Caporaso) ผู้ซึ่งเป็นนักภารกิจนิยมที่ให้ความสำคัญกับลักษณะสำคัญของภารกิจนิยมในกลุ่มตลาดร่วมยุโรป ได้กล่าวถึงลักษณะที่ปรากฏทั่วไป ของแนวความคิดภารกิจนิยมไว้อย่างน่าสนใจ ภายหลังจากที่ได้ทำการศึกษาและค้นคว้าวิจัยมาเป็นอย่างดีแล้ว คาปอราโซ ได้เสนอลักษณะสำคัญของแนวทางภารกิจนิยมไว้เป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ด้วยกัน⁵ ทั้งนี้ โดยกล่าวถึงคุณสมบัติของผลต่อเนื่องของความร่วมมือ (spill over effect) ว่าเห็นว่าเป็นงานสำคัญของ

⁴Theodore A. Coulombis and James H. Wolfe, Introduction to International Relation (New Jersey: Prentice - Hall, 1979), p. 281.

⁵James A. Caporaso, Functionalism and Regional Integration: A Logical and Dmpirical Assessment (California: Beverly Hills, Sage Publication, 1972), p. 32.

ภารกิจนิยม โดแก

ลักษณะประการแรก ผลต่อเนื่องของความร่วมมือตามลักษณะภูมิศาสตร์ (geographical spill over) ผลต่อเนื่องตามทัศนะของ คาปอราโซ ประการที่สอง โดแก ผลต่อเนื่องของความร่วมมือแบบข้ามภาค (sectoral spill over) สำหรับรายละเอียดสำคัญของประเด็นต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้คือ

1. ผลต่อเนื่องของความร่วมมือโดยปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (geographical spill over) ลักษณะของผลต่อเนื่องของความร่วมมือในรูปแบบนี้ จะเกิดขึ้นเมื่อความพยายามร่วมมือกันประสบความสำเร็จ แล้วจะส่งผลให้เกิดการขยายตัวของขนาดทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มที่ร่วมมือกันนั้นเพิ่มมากขึ้น ดังตัวอย่างเช่น กลุ่มตลาดรวมยุโรป ประสบความสำเร็จในการร่วมมือกัน อังกฤษ ซึ่งแต่เดิมนั้นยังมีได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มนี้ ได้สังเกตเห็นความสำคัญของตลาดรวม จึงได้ยื่นใบสมัครขอเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มด้วย เป็นผลทำให้ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของกลุ่มขยายเพิ่มมากขึ้น เมื่อรวมเอาพื้นที่ของประเทศสมาชิกใหม่เข้าไปด้วย

2. ผลต่อเนื่องของความร่วมมือโดยปัจจัยทางภาคเศรษฐกิจ (Sectoral spill over) หมายถึง การขยายตัวของความเคยชินในการร่วมมือจากภาคเศรษฐกิจหนึ่งไปสู่อีกส่วนหนึ่ง เช่น จากภาคอุตสาหกรรมไปสู่ภาคเกษตร เป็นต้น

3. ผลต่อเนื่องของความร่วมมือโดยปัจจัยทางกิจกรรม (Boundary spill over) ที่ลักษณะตรงกันข้ามกับแบบที่ 2 คือ เป็นการขยาย หรือเป็นผลต่อเนื่องของความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ไปสู่ทางด้านการเมือง เป็นต้น

ในอีกทัศนะของการแบ่งแยก "ผลต่อเนื่องของความร่วมมือ" นั้น เฮนรี ทูเน (Henry Teune) ได้แบ่งผลต่อเนื่องของความร่วมมือไว้เป็นลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. การขยายตัวทางด้านผลตอบแทนแก่สมาชิกโดยทั่วไปหรือโดยแบบขยาย (Reward Generalization) มีลักษณะดังที่คือ ตัวกระทำ (Actor) ซึ่งมิได้ประสบความสำเร็จในด้านการบูรณาการ (Integration) นั้นจะมีความนิยมในวิธีการของตน และต้องการที่จะขยายวิธีการดังกล่าวไปสู่ภาคเศรษฐกิจ (Sector) อื่น ๆ ดังตัวอย่าง เช่น

ผู้ซึ่งได้ค้นพบว่าเราสามารถสร้างความสำเร็จในการร่วมมือทางด้านการผลิตอาหารและ
เหล็กกล้า ก็จะขยายประสบการณ์ดังกล่าวของตนเองออกไปสู่งานทางด้านเกษตร
แรงงาน การขนส่ง และการเงิน เป็นต้น

2. การเลียนแบบ (Imitation) มีลักษณะดังที่คือ เมื่อกลุ่มตัวกระทำ
(Actor) ทั่วไคตัวหนึ่งได้ทำการตัดสินใจว่าประสิทธิภาพการรวมกลุ่มที่มีอยู่นั้นเป็นสิ่ง
จำเป็นสำหรับทุกคน การเลียนแบบของความร่วมมือก็จะเกิดขึ้น อาทิเช่น อังกฤษได้ส่ง
ใบสมัครเพื่อขอเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจนั้น ถือได้ว่า อังกฤษเป็นตัว
กระทำที่อยู่นอกกลุ่ม ซึ่งได้เล็งเห็นถึงประสิทธิภาพและการได้ประโยชน์ของการเข้าร่วม
มีอยู่กับกลุ่ม และต้องการทำอย่างกลุ่มดังกล่าว ดังนั้น จึงได้สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกของ
ประชาคม เป็นต้น

3. ลักษณะของความท้อถอย (Frustration) มีลักษณะดังที่คือ กลุ่มสมาชิก
ของการบูรณาการ ได้มีเป้าหมายร่วมกันในหลาย ๆ ด้าน แต่สมาชิกเหล่านั้นไม่ได้รับความ
พอใจ หรือมีความท้อถอยในการดำเนินไปสู่เป้าหมายดังกล่าว จึงได้พยายามหาทางแก้ไข
ความท้อถอยดังกล่าวนั้น โดยการขยายขอบเขตของความร่วมมือไปสู่ภาค (sector)
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ภายในกลุ่มเดิมหรือเพิ่มการร่วมมือกันภายในกลุ่มเดิมให้มากยิ่งขึ้น
หรือมีละนั้นก็จะเป็นกระทำในทั้ง 2 ลักษณะ⁶

ในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น เป็นการกล่าวถึงแนวความคิดของ
ทฤษฎีอันเป็นนิยามเชิงวิชาการ และในส่วนต่อไปนี้จะเป็นการกล่าวถึงคำศัพท์อื่น ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งในที่นี้ได้เรียกว่า นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ในที่นี้หมายถึงคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ในหัวข้อเรื่อง และ

⁶Henry Teune, " The Learning of Integration Habits. "
in P.E. Jacob and J.V. Toscano (eds), The Integration of
Political Communities (Philadelphia: J.B. Lippincott, 1969), p. 3.

ขอบเขตเนื้อหาที่จะกระทำการศึกษาวิจัย ได้แก่คำว่า ภูมิภาค ความร่วมมือ ภาคเอกชน ความสำเร็จ ทั้งนี้โดยการนำเสนอแนะจะแบ่งแนวความคิดของนักคิด และคำนิยามในเชิงปฏิบัติการ ที่วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะยึดถือเป็นแนวทางในการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

1. ภูมิภาค⁷ (Region) คำว่าภูมิภาคนี้ ได้มีการให้จำกัดความพื้นฐานที่ปรากฏต่าง ๆ กัน ในหลายลักษณะได้แก่

1.1 การวินิจฉัยตามเกณฑ์ภูมิศาสตร์ (Geographical Criteria) คือกลุ่มของชาติที่ตั้งอยู่ในทวีปเดียวกัน (Continental) หรืออนุทวีป (Sub - Continental) หรือ หมู่เกาะเดียวกัน (Archipelagoes)

1.2 การวินิจฉัยตามเกณฑ์การเมืองการทหาร (Military Political Criteria) ได้แบ่งกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานเข้าร่วมกลุ่มไปในทางเดียวกัน หรือมีแนวความคิด อุดมการณ์ทางการเมืองไปในแนวทางเดียวกัน เช่น กลุ่มคอมมิวนิสต์ หรือกลุ่มเสรีนิยม เป็นต้น

1.3 การวินิจฉัยตามเกณฑ์เศรษฐกิจ (Economic Criteria) ได้แบ่งกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ หรือมีเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ตัวอย่างเช่น กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป

1.4 การวินิจฉัยตามเกณฑ์ของการติดต่อ (Transaction Criteria) คือกลุ่มประเทศที่มีพื้นฐานการร่วมมือกันเป็นลักษณะของการติดต่อ ทั้งนี้จะต้องมีระดับของค่าเฉลี่ยของการติดต่อกันค่อนข้างสูง การติดต่อกันดังกล่าวนี้อาจจะอยู่ในรูปแบบของ การแลกเปลี่ยนกันเองของประชาชน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน การท่องเที่ยว ฯลฯ ตัวอย่างในประเด็นนี้คือ กรณีของสหรัฐอเมริกา และคาบาคา

สำหรับในงานวิจัยนี้ จะยึดถือเอาการจำแนกความประเด็นข้อ 1.3 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มประเทศอาเซียนนั้น มีเป้าหมายพื้นฐานในการร่วมมือกัน เน้นหนักไปในทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ

⁷Bruce M. Russett. " International Regions and International System: ASEAN Study, " in Political Ecology (Chicago:Rand McNally, 1967)

2. ความร่วมมือ (Cooperation) คำว่าความร่วมมือที่ได้มีใ้ให้คำอธิบายไว้ในหลายลักษณะด้วยกันคือ

จากทัศนะของ โทมัส อี. เชลลิง (Thomas E. Schelling) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความร่วมมือไว้ว่า ".... เมื่อประชาชนเขามาร่วมมือ ย่อมหมายความว่าพวกเขาได้เข้ามาอยู่ภายใต้กรอบของความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในผลของชัยชนะ หรือความสูญเสีย"⁸

นอกจากนั้น นักทฤษฎีทางด้านสังคมศาสตร์อีกผู้หนึ่ง ได้แก่ มากาเร็ต มีด (Magaret Mead) ได้ให้ทัศนะที่ค่อนข้างจะตรงกับเป้าหมายความร่วมมือของอาเซียน คือ "ความร่วมมือ หมายถึงการแสดงออกซึ่งการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ใดที่กำหนดเอาไว้ร่วมกัน"⁹

3. ภาคเอกชน (Private Sector) งานวิจัยได้นำคำจำกัดความและความหมายของคำว่าภาคเอกชนมาเสนอไว้ตามทัศนะดังต่อไปนี้ คือ จากหนังสือเรื่อง การลงทุน , แผนงานรัฐบาลและการบูรณาการ (Enterprise and Governmental Planning and Integration)¹⁰

ได้ให้คำจำกัดความของ "ภาคเอกชน" ไว้ว่า "....ภาคเอกชน ได้แก่ องค์ประกอบที่ไม่ใช่ความร่วมมือของภาครัฐบาล แต่เป็นการดำเนินงานโดยปัจเจกชน คือ บุคคล โดยมีลักษณะของงานแตกต่างกัน เช่น ลักษณะของงานด้านอุตสาหกรรม งานทางด้านการค้า การธนาคาร เป็นต้น

⁸ Thomas E. Schelling, The Strategy of Conflict

(Cambridge : Harvard University Press, 1960), p. 84.

⁹ Magaret Mead, Cooperation and Competition Among Primitive Peoples (Boston : Bacon Press, 1961), p. 8.

¹⁰ อ่านเพิ่มเติมจาก Theo-Surauyi-Unger, Enterprise and Governmental Planning and Integration (New York: McGraw-Hill, 1950), pp. 145-147.

นอกจากนี้ หลุยส์ เล็เฟเบอร์ (Luis Lefebber) และ มนัล คัทธา ชาอัครี (Mainal Datta Chaudhuri) ได้กล่าวไว้ว่า ภาคเอกชนนั้น ไม่ใช่ผู้ที่สามารถควบคุมทรัพยากรอย่างแท้จริง รวมทั้งมิใช่เป็นผู้กำหนดนโยบายหรือวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของการใช้ทรัพยากรแต่อย่างใด นอกจากนี้ภาคเอกชนยังจะเป็นภาคที่ได้รับความกระทบกระเทือน โดยแผนพัฒนาที่ภาครัฐบาลเป็นผู้กำหนดขึ้นมาอีกด้วย และกิจกรรมของภาคเอกชนจะยังผลประโยชน์แก่ส่วนรวมโดยทั่วถึงกันนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยภาครัฐบาลเป็นตัวกระจายหรือทำการแจกจ่าย (Distributor or Distribution) ผลของการพัฒนาอันเกิดจากภาคเอกชนนี้ไปสู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น การจัดเก็บภาษีเพื่อมาจัดสวัสดิการสังคมต่าง ๆ เป็นต้น¹¹

สำหรับคำว่าภาคเอกชนอาเซียน ในที่นี้จะหมายถึง กลุ่มบุคคลที่เป็นตัวแทนของปัจเจกชนในองค์กรต่าง ๆ ซึ่งมีที่อยู่ภายใต้การควบคุมของภาครัฐบาลโดยตรง แต่ได้ดำเนินงานร่วมกันในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอุตสาหกรรม หางานการศึษา ด้านการธนาคาร และอาศัยภาครัฐบาลเป็นตัวกระจายผลประโยชน์ไปสู่สังคมโดยส่วนรวมนั่นเอง

ทั้งที่ได้กล่าวไว้ในขอบเขตของการศึกษาแล้วว่างานการศึกษาที่จะทำการศึกษาเฉพาะบางส่วนขององค์การอาเซียนภาคเอกชน (ASEAN - CCI) ทั้งนี้ การศึกษานั้นจะทำการค้นคว้าเฉพาะคณะทำงานภาคอุตสาหกรรม และสภาธนาคารอาเซียนเท่านั้น จากขอบเขตของการศึกษา ประกอบกันเนื้อหาสำคัญของทฤษฎีดังกล่าว พบว่า แนวความคิดทางด้านภารกิจนิยมของ เฮนรี มูน ซึ่งได้แก่แนวทางของผลตอบเ็องของความร่วมมือที่เรียกว่าการขยายตัวตามผลตอบแทนแก่สมาชิกโดยทั่วไป (Reward - Generalization) การเลียนแบบ (Imitation) และลักษณะของความท้อถอย (Frustration) ซึ่งเป็นลักษณะที่มีลักษณะตรงกับภาคเอกชนที่ต้องการจะทำการศึกษาก่อนข้างมาก ดังนั้น งานการศึกษาจึงได้ใช้แนวความคิดตามทัศนะของ เฮนรี มูน ดังกล่าวมาแล้ว เป็นกรอบในการศึกษา ทั้งนี้ โดยจะมีการนำเสนอรายละเอียดไว้ในบทที่ 3 และบทที่ 4 ต่อไป

¹¹ Louis Lefebber and Mainal Datta - Chaudhuri,

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา เรื่อง ความร่วมมือของภาคเอกชนทางด้านอุตสาหกรรม การธนาคาร
กับการขยายตัวไปสู่ความร่วมมือทางด้านอาหาร เกษตร และป่าไม้ นั้นเป็นการศึกษาดังความ
ร่วมมือของภาคเอกชนระดับภูมิภาค เนื่องจากยังมีคนมีผู้ใดทำการศึกษาในด้านนี้โดยตรง
ถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงไม่มี แต่อย่างไรก็ตาม ได้เคยมีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมื่อ
ทางเศรษฐกิจของอาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้จึงจะขอยกมากล่าวเฉพาะที่ สำคัญ
ดังต่อไปนี้

1. วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาเอก ของ ดร. ธาตุร ธานีช จากมหาวิทยาลัยรัฐเพน-
ซิลเวเนีย (Pennsylvania State University) พ.ศ. 2523 (1980) เรื่อง
" Regional Integration Attempts in Southeast Asia; A Study of ASEAN's
Problem and Progress " ¹² วิเคราะห์ปัญหาและความก้าวหน้าของความร่วมมือทาง
เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของอาเซียนในระยะระหว่างปี (ค.ศ. 1967 ถึง 1978)
พ.ศ. 2510-2519 รวมทั้งการประเมินผลทางในอนาคตของการรวมตัวระดับภูมิภาคขององค์
การนี้ด้วยซึ่งผลของการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยระหว่างประเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวย
ให้อาเซียนมีความมั่นคงอยู่ได้ตลอดมา และยังคงจะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการคงอยู่ของอาเซียน
ในอนาคตด้วย

2. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก ของ Pushpathavi Thanbipillai จาก
University of Hawaii ปี 2523 (1980) เรื่อง " Regional Cooperation and
Development: The Case of ASEAN and Its External Relations. " ¹³

¹²Thakur Phanit, " Regional Integration Attempts in
Southeast Asia: A Study of ASEAN's Problem and Progress "
(Ph.D. Dissertation, Pennsylvania State University, 1980).

¹³Pushpathavi Thamvipillai, " Regional Cooperation and
Development : The Case of ASEAN and Its External Relation "
(Ph.D. Dissertation, University of Hawaii, 1980).

การศึกษาว่าการนำหลักการรวมตัวของฝ่ายตะวันตกมาใช้กับการรวมตัวของอาเซียน มีข้อจำกัดเพราะกลุ่มอาเซียนเป็นกลุ่มกำลังพัฒนา จึงมีอุปสรรคอื่น ๆ ที่ขัดขวางการรวมตัว เช่น การพึ่งพาประเทศอื่น ๆ ในทางเศรษฐกิจ ความไว้วางใจภายในภูมิภาค ฉะนั้นการรวมตัวจึงมีลักษณะเป็นความร่วมมือ (Cooperation) มากกว่าการรวมตัว (Integration หรือ Unifications) ได้เสนอแนะถึงการเกิดอุปสรรคเหล่านี้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่อาเซียนทำสำเร็จ คือการประสานงาน (Coordination) มากกว่าการรวมตัวและการประสานงานจะสำเร็จลงได้ ต้องคำนึงถึงปัจจัยทางด้านการเมืองและการทหาร

3. การศึกษาของ John Wong เรื่อง "ASEAN Economics in Perspective: A Comparative Study of Indonesia, Malasia, The Philoppines, Singapore and Thailand"¹⁴ ปี พ.ศ. 2522 (1979) เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์พัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศ โดยศึกษาถึงความเติบโตของลัทธิภูมิภาคนิยม การค้าและการพัฒนา ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกอาเซียน ขบวนการทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการพัฒนาชนบท จากการศึกษา สรุปได้ว่า ผู้ศึกษาความสำคัญของการร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน จากปัจจัยภายนอกภูมิภาคประเทศและปัจจัยภายในประเทศสมาชิก โดยการใช้อาเซียนเป็นพลังงานสำรองกับประเทศอุตสาหกรรม และเน้นความสำคัญของนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก

4. วิทยานิพนธ์ชั้นปริญญาโท ของ น.ส. มาลินดา มนุษย์ชัย จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปี 2524 เรื่อง "ความร่วมมือทางเศรษฐกิจภายในอาเซียน การค้าระดับภูมิภาค"¹⁵ ศึกษาถึงการค้าภายในภูมิภาคตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน (2524) โดยเปรียบเทียบกับประเทศนอกภูมิภาคและพบว่า การค้าภายในภูมิภาค อยู่ในอัตราที่ต่ำกว่าการค้าระหว่างอาเซียนกับนอกภูมิภาคมากดังนั้นอาเซียนจึงได้พยายามหาเครื่องมือหรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อที่ส่งเสริมความร่วมมือว่า อาเซียนจะก้าวเข้าสู่ขั้นตอนแรกแห่งการรวมตัว นั่นคือ การจัดตั้งเขตการค้าเสรี

¹⁴ John Wong, ASEAN Economics in Perspective: A Comparative Study of Indonesia, Malasia, The Philoppines, Singapore and Thailand (Philadelphia: Institute for the Study of Human Issues, 1977).

¹⁵ มาลินดา มนุษย์ชัย "ความร่วมมือทางเศรษฐกิจภายในอาเซียน : การค้าระดับภูมิภาค" วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2524.

(Free Trade Area) แม้ว่าจะไม่ใช้ระยะเวลาอันใกล้ก็ตาม

การนำเสนองานวิจัย

การนำเสนองานวิจัยนั้นจะแบ่งเป็นบทดังต่อไปนี้

- บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความสำคัญของเรื่องในการศึกษาและสภาพปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตของการศึกษา สมมติฐานในการศึกษา ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง การนำเสนองานวิจัย และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา
- บทที่ 2 ศึกษาความเป็นมาของอาเซียน และของภาคเอกชนอาเซียน วัตถุประสงค์ของความร่วมมือ โครงสร้าง และหน้าที่ของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในแต่ละภาค
- บทที่ 3 ศึกษาตัวองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาว่า องค์กรดังกล่าวยังมีผลการดำเนินงานอยู่จริงหรือไม่
- บทที่ 4 ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรภาคอุตสาหกรรมและ
- บทที่ 5 บทวิเคราะห์และสรุปถึงผลการต่อเนื่องของความร่วมมือ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการศึกษา ได้แก่

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ การศึกษาทางด้านภาคเอกชนอาเซียนที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้มีจำนวนค่อนข้างจำกัด ดังนั้น ข้อมูลส่วนใหญ่จึงมีอยู่อย่างกระจัดกระจายตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้เท่ากับเป็นการรวบรวมข้อมูลมาไว้แหล่งเดียวกันในทางหนึ่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าทางด้านนี้ต่อไป
2. ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ การศึกษาถึงแนวทางและลูทางของภาคเอกชน โดยได้จากการศึกษาวิเคราะห์ ทั้งนี้เพื่อชี้แนะประเด็นอุปสรรคปัญหาเพื่อรับและหาทางแก้ไขที่จะเกิดขึ้น และเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในระดับที่สูงยิ่งขึ้นไปของอาเซียน